

(148. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging en verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor dienstjaar 1910, ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Tasikmalaja* naar *Singaparna*.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 18 October 1909.

WILHELMINA.

(148. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1910 te wijzigen en te verhoogen, ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Tasikmalaja* naar *Singaparna*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

In het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1910 wordt:

Onderafdeeling 57. Spoorwegen, verhoogd met f 281 500,—

Artikel 2.

In het IIde hoofdstuk van die begrooting wordt:

Onderafdeeling 119. Algemeene uitgaven voor den dienst der Staatsspoorwegen, verhoogd met . . . f 13 600,—

Onderafdeeling 120. Aanleg, uitrusting en uitbreiding van Staatsspoorwegen, verhoogd met . . . 274 800,—

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Koloniën,

(148. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Het ontwerp van wet strekt om de ontwikkeling van een deel van het Zuidoosten der residentie Preanger Regentschappen te bevorderen, door den aanleg van eene tramlijn, die *Singaparna* zal verbinden met het station *Tasikmalaja* van de Westeralijnen der Staatsspoorwegen op Java. Zij zal niet alleen — door verbetering van de vervoerstoestanden en de daarmede gepaard gaande verhooging van productie en handel — tot beduidende voordeelen voor de gemeenschap leiden, maar ook is te voorzien, dat korten tijd na hare totstandkoming, de exploitatie er van voldoende overschotten zal opleveren voor rente en amortisatie van het bestede aanlegkapitaal. Zij loopt door eene vruchtbare, dicht bevolkte streek.

Zooals ook blijken kan uit de bij deze Memorie gevoegde overzichtskaart, zijn bij den aanleg van deze lijn, die, bij eene totale lengte van 16,6 K.M. slechts over 4,2 K.M. op eigen baan zal komen te liggen en overigens op den bestaanden grooten weg wordt gehouden, geen technische moeilijkheden te verwachten.

Als eindpunt is *Singaparna* gekozen, omdat gebleken is dat het verlengen der lijn tot voorbij die plaats, hooge kosten zou meebrengen, zonder dat daartegenover een belangrijk grooter verkeer te verwachten is.

Volgens een door den hoofdinspecteur der spoor- en tramwegdiensten, chef van den dienst der Staatsspoorwegen op Java, over het vóóronwerp uitgebracht advies, zal, met inbegrip van het rollend materieel, waarvoor f 170 000 is uitgetrokken, te rekenen zijn op een aanlegkapitaal van rond f 570 000 of ruim f 34 000 per K.M.

De bouwtijd is op één jaar gesteld, zoodat het geheele bedrag in 1910 kan worden verwerkt. Eene verhooging is daarvoor noodig van hoofdstuk I der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor dat dienstjaar met f 281 500 en van hoofdstuk II met f 13 600 en f 274 800. De directe opbrengst van den tramweg wordt geraamd op f 48 300, waartegenover de exploitatiekosten begroot zijn op f 41 500 's jaars of f 6 800 minder dan de directe ontvangsten. Behalve dit overschot is echter ook nog te rekenen op de — op f 29 000 geschatte — opbrengst van het verkeer dat door den tramweg aan de te *Tasikmalaja* aansluitende Staatslijn zal toevloeien. Voor het geheele net der Staatsspoorwegen zal dientengevolge door den aanleg van de zijlijn naar *Singaparna* eene opbrengstvermeerdering van f 6 800 + f 29 000 = f 35 800 of ruim 6 pct. van het benodigde aanlegkapitaal, kunnen worden te gemoet gezien.

Ter verdere toelichting wordt het uit *Indië* ontvangen vóóronwerp met nota van toelichting, kaarten en verdere bijlagen, zoomede het hoogervermeld advies van den hoofdinspecteur, ter griffie van de Tweede Kamer nedergelegd.

De Minister van Koloniën,

DE WAAL, MALEFIJT.

VOORONTWERP
VOOR DEN AANLEG VAN EEN STOOMTRAMWEG
VAN TASIKMALAJA NAAR SINGAPARNA.

Schaal 1 à 50.000.

- Richting van den voorgestelden Stoomtramweg.
— — — Richting van den Staatsspoorweg.

